

Nationell asylmottagning och lokal integration

- Resultat från EU-projektet CEASEVAL

Östen Wahlbeck

PhD, docent, universitetslektor

Helsingfors universitet

The logo for CEASEVAL, featuring the text "CEASEVAL" in white on a dark blue background. The text is in a sans-serif font, with a small white arc above the "E" in "CEASE".

CEASEVAL

Projektet har erhållit finansiering från Europeiska kommissionens ramprogram för forskning och innovation Horizon 2020, avtal nr 770037

Evaluation of the Common European Asylum System under Pressure and Recommendations for Further Development (CEASEVAL)

- www.ceaseval.eu
- Utredning beställd av Europeiska kommissionen, 2017-2019.
- 14 partner från 12 länder (11 medlemsländer + Turkiet), koordinerat av, Prof. Birgit Glorius from Technical University of Chemnitz
- Finländsk partner: Östen Wahlbeck, Helsingfors universitet
- Jämförande studie av styrningen, förvaltningen och praxis i det finländska nationella *systemet* för asylmottagning.
- Studie av officiella dokument (utvecklingen av lagar och administrationen), intervjuer med tjänstemän på olika nivåer (statlig, lokal och tredje sektorn), två lokalstudier (Pargas & Laitila).

Vad är det gemensamma europeiska asylsystemet (CEAS)?

1. DUBLINFÖRORDNINGEN:

- Bestämmer vilket medlemsland som är ansvarig för att behandla en asylansökan.

2. ASYLFÖRFARANDEDIREKTIVET:

- Gemensamma minimiregler om hela asylansökningsförfarandet.

3. DIREKTIVET OM MOTTAGNINGSVILLKOR

- Reglerar mottagningsvillkoren (inkvartering, mat, hälso- och sjukvård och sysselsättning, medan asylsökande väntar på att ansökan prövas)

4. KVALIFIKATIONSDIREKTIVET:

- Beskriver grunderna för att bevilja internationellt skydd.

5. EURODACFÖRORDNINGEN:

- Genom Eurodacförordningen upprättas en EU-databas för fingeravtryck från asylsökande.

Evaluation of the Common European Asylum System under Pressure and Recommendations for Further Development (CEASEVAL)

- Europeiska kommissionen förespråkar att CEAS ska bli en mera bindande lagstiftning.
- Forskningskonsortiet CEASEVAL ville snarare studera den lokala nivån, där ju asylmottagningen i praktiken sker.
- Den sk. flyktingkrisen 2015 var egentligen var en kris i **asylsystemets implementering.**
- Exempel på god praxis på lokal nivå.

Resultaten:

Finlands asylsystem (juridik)

CEAS problemfritt och snabbt inkluderat i nationell lagstiftning.

Integrationslagen delas itu år 2011:

- 1) Lag om mottagande av personer som söker internationellt skydd (2011/746)
- 2) Lag om främjande av integration (2010/1386)

= separation av asylmottagning och integration

Finlands asylsystem (administrativt)

Migrationsverkets (Migri) utveckling inom Inrikesministeriet, administrativt fått allt bredare ansvar för asylmottagning under de senaste 15 åren

⇒ Migri sköter både asylbeslut och styrningen av asylsystemet

⇒ entydig statlig (nationell) styrning av asylmottagningen (top-down)

Integrationen av invandrare sköts däremot av kommuner, NTM-centralerna och Arbetsministeriet, implementeras lokalt

= separation av asylmottagning och integration

Finlands asylsystem i praktiken

Mottagningscentralerna ansvarar för mottagningstjänsterna

Finländska socialförsäkringssystemet utgår från bostadsort:

Asylsökare räknas inte som fast bosatta före de fått positivt asylbeslut => vuxna asylsökare omfattas inte av rätt till offentlig social- och hälsovård samt har svårt att bli delaktiga av integrationsåtgärder.

= separation av asylmottagning och integrationsåtgärder

Situationen 2015 och senare

10-faldig ökning av antalet asylsökare 2015

+ Migri och FRK öppnar snabbt nya mottagningscentraler, tack vare etablerad och klar administrativ struktur.

- Kommunerna och lokalsamhällen hinner inte längre rådfrågas hösten 2015.

- Asylbeslutsprocesserna blir långsamma och kvaliteten på asylbesluten lider.

= Många asylsökare tillbringar åtskilliga år i asylsystemet utan att räknas som kommuninvånare.

= förvärrar konsekvenserna av separationen av mottagnings- och integrationsåtgärderna

Vastaanottokeskusten sijainnit ja asukkaat 2014 ja 2015

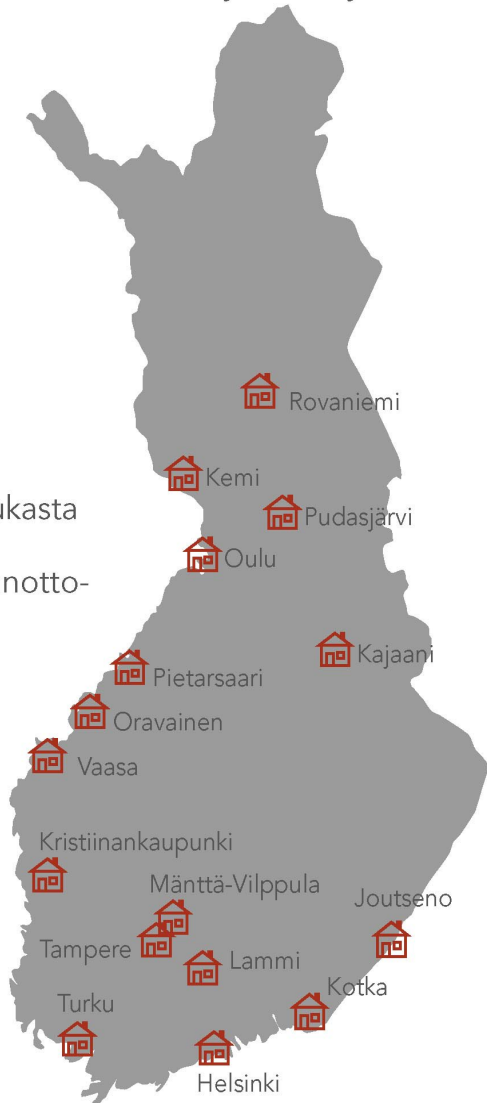
31.12.2014

3 300 asukasta

20 vastaanotto-yksikköä

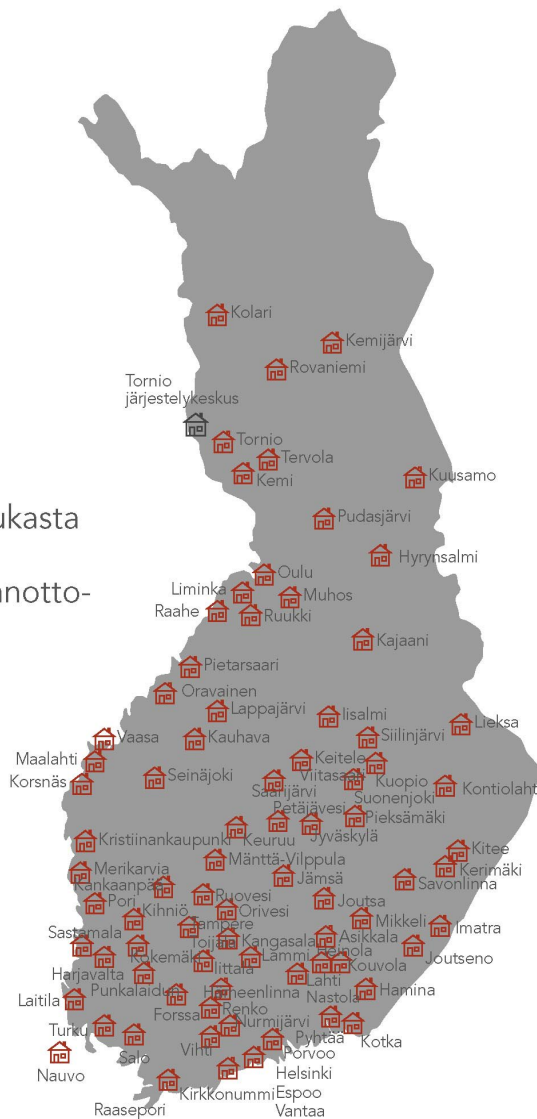
31.12.2015

27 300 asukasta

144 vastaanotto-yksikköä

Mottagnings-
centralernas
antal:
2014: 20
2015: 144
idag: ca 30

Hur överbrygga klyftan mellan mottagning och integration i Finland?

Tredje sektorn och frivilligorganisationer!

Frivilligarbetare arbetar för integration av asylsökare, oberoende av byråkratin: “det spelar ingen roll om min vän har hunnit få sina papper eller inte”

Hjälp åt asylsökare att hitta rätt i den finländsk byråkratin och att integreras i lokalsamhället!

Intervjuerna ger dock även en bild hur frustrerade många frivilligarbetare är med den finländska byråkratin.

Sammanfattning: Behovet att överbrygga klyftan mellan mottagning och integration

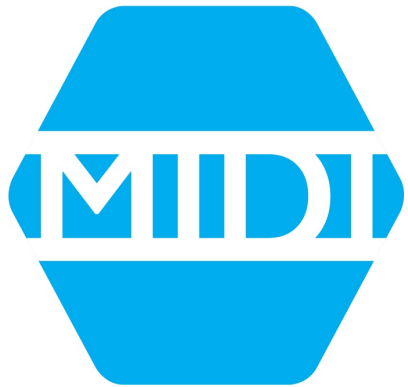
- Det finländska asylsystemet är i europeiskt jämförande perspektiv relativt toppstyrt och byråkratiskt.
- Kommunerna och tredje sektorn är viktiga samarbetspartner, men kan enbart marginellt påverka det nationella asylsystemet. (T.ex. öppning och stängning av mottagningscentraler bestäms av Migri, utan att lokalsamhället kan påverka besluten.)
- Tredje sektorn och frivilliga spelar viktig roll i asylsystemet för att överbrygga klyftan mellan nationell asylmottagning och lokal integration.
- Om asylbeslutsprocessen inte kan för snabbas betydligt, krävs förstärkning av samarbetet mellan mottagningscentraler/asylsökare och kommuner/lokalsamhället.

Tack! Mera information:

CEASEVAL projektet:

<http://ceaseval.eu/>

MIDI – Migration and Diaspora Studies
Research Group at the University of Helsinki:

<https://www.helsinki.fi/en/researchgroups/migration-and-diaspora>

Publikationer:

- Wahlbeck, Östen. (forthcoming). "The Finnish Reception System and a Local Perspective on Integration". In Tiziana Caponio & Irene Ponzio (eds) *The Multilevel Governance of Migrants and Asylum Seekers Reception: A Comparative Study*. London: Routledge.
- Wahlbeck, Östen. (forthcoming). "Maahanmuutto". In Tapio Raunio & Juho Saari (eds) *Moninaisuudessaan yhtenäinen? Euroopan unionin suunta*. Helsinki: Gaudeamus.
- Koikkalainen, S.; Pyrhönen, N. & Wahlbeck, Ö. (in print) "Public Opinion on Migration and the Role of Local Media". In J. Franzke & J. Ruano (eds.) *Local Integration Policy of Migrants: European Experiences and Challenges in a Comparative Perspective*. London: Palgrave Macmillan.
- Wahlbeck, Ö. (2019) "To Share or Not to Share Responsibility? Finnish Refugee Policy and the Hesitant Support for a Common European Asylum System". *Journal of Immigrant and Refugee Studies*. 17(3): 299-316. DOI: [10.1080/15562948.2018.1468048](https://doi.org/10.1080/15562948.2018.1468048)
- Pyrhönen, N. & Wahlbeck, Ö. (2018) "The Finnish National Report on the Politicization of the "Refugee Crisis" in Public Debate". In: *CEASEVAL RESEARCH ON THE COMMON EUROPEAN ASYLUM SYSTEM* (09). Chemnitz: Chemnitz University of Technology. Available at: <http://ceaseval.eu/publications>.
- Wahlbeck, Östen (2019) "National Report on the Governance of the Asylum Reception System in Finland". *CEASEVAL RESEARCH ON THE COMMON EUROPEAN ASYLUM SYSTEM* (19). Available at: http://ceaseval.eu/publications/WP3_Finland.pdf